

SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (prvi razširjeni senat)
z dne 5. aprila 2006*

V zadevi T-351/02,

Deutsche Bahn AG, s sedežem v Berlinu (Nemčija), ki so jo sprva zastopali M. Schütte, M. Reysen in W. Kirchhoff, nato M. Schütte in M. Reysen, odvetniki, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata V. Kreuschitz in J. Flett, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka,

ob intervenciji

Sveta Evropske unije, ki ga zastopajo A.-M. Colaert, F. Florindo Gijón in C. Saile, zastopniki,

intervenient,

* Jezik postopka: nemščina.

zaradi razglasitve ničnosti odločbe Komisije z dne 12. septembra 2002, s katero je bila zavrnjena pritožba, ki jo je tožeča stranka vložila 5. julija 2002,

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (prvi razširjeni senat),

v sestavi B. Vesterdorf, predsednik, J. D. Cooke, R. García-Valdecasas, sodnika,
I. Labucka in V. Trstenjak, sodnici,

sodna tajnica: K. Andova, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 21. septembra 2005

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

- ¹ Člen 1(1) Direktive Sveta 92/81/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uskladitvi trošarinskih struktur za mineralna olja (UL L 316, str. 12) je določal, da države članice uvedejo usklajeno trošarino za mineralna olja v skladu s to direktivo.

- 2 V skladu s členom 8(1) Direktive 92/81 države članice oprostitijo plačila usklajene trošarine med drugim „mineralna olja, dobavljena za porabo kot gorivo v zračnem prometu, razen v primeru uporabe letala za zasebne namene“.
- 3 Direktivo 92/81 je z 31. decembrom 2003 razveljavila Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, str. 51).
- 4 Člen 4(1) Mineralölsteuergesetz (nemškega zakona o obdavčitvi mineralnih olj) z dne 21. decembra 1992 (BGBl. 1992 I, str. 2185, popravek v BGBl. 1993 I, str. 169, v nadaljevanju: MinöStG) določa:

„1. Ob upoštevanju določb člena 12 je mogoče oprostiti davka porabo mineralnih olj

[...]

3) kot gorivo za zračni promet

a) ki jo opravljajo letalske družbe, ki zagotavljajo komercialni prevoz oseb in blaga ali odplačno opravljanje storitev,

[...]“

- 5 V skladu s členom 4 Uredbe Sveta (ES) 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88] Pogodbe ES (UL L 83, str. 1):

„1. Komisija pregleda uradno priglasitev takoj, ko jo prejme. Brez poseganja v člen 8 Komisija sprejme odločbo skladno z odstavki 2, 3 ali 4.

2. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da prijavljeni ukrep ni pomoč, to ugotovitev navede v odločbi.

3. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da ni dvomov o združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgov, kolikor sodi na področje uporabe člena [87](1) Pogodbe, potem odloči, da je ukrep združljiv s skupnim trgov [...]. V odločbi se navede, katera izjema na podlagi Pogodbe je bila uporabljena.

4. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da obstajajo dvomi o združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgov, potem se odloči za začetek postopka na podlagi člena [88](2) Pogodbe [...]“

- 6 Člen 10 Uredbe št. 659/1999 določa:

„1. Če ima Komisija podatke iz katerega koli vira o domnevni nezakoniti pomoči, te podatke brez odlašanja preveri.

2. Če je potrebno, zahteva podatke od zadevne države članice. Člen 2(2) ter člen 5(1) in (2) se uporabljata smiselno.

[...]“

7 Člen 13(1) Uredbe št. 659/1999 določa:

„Pregled morebitne nezakonite pomoči se zaključi z odločbo na podlagi člena 4(2), (3) ali (4). [...]“

8 Člen 20 Uredbe št. 659/1999 določa:

„[...]“

2. Vsaka zainteresirana stranka lahko obvesti Komisijo o domnevni nezakoniti pomoči in o domnevni zlorabi pomoči. Če Komisija meni, da na podlagi podatkov, ki jih ima, ni zadostnih razlogov, da bi zavzela stališče o zadevi, o tem obvesti zainteresirano stranko. Če Komisija sprejme odločbo o zadevi v zvezi z vsebino predloženih podatkov, pošlje izvod odločbe zainteresirani stranki.

3. Na zahtevo vsaka zainteresirana stranka dobi izvod katere koli odločbe na podlagi členov 4 in 7, člena 10(3) ter člena 11.“

9 Člen 25 Uredbe št. 659/1999 določa:

„Odločbe, sprejete na podlagi poglavij II, III, IV, V in VII, so naslovljene na zadevno državo članico. Komisija o njih nemudoma obvesti zadevno državo članico in ji omogoči, da Komisiji sporoči, katere podatke po njenem mnenju zajema poslovna skrivnost.“

Dejansko stanje in postopek

10 Deutsche Bahn AG je nemško nacionalno železniško podjetje. Ker je presodilo, da je davčna oprostitve letalskega goriva iz člena 4(1), točka 3(a), MinöStG izkrivila konkurenco med podjetji za železniški prevoz (natančneje, glede vlakov za visoke hitrosti) in podjetji za letalski prevoz, je tožeča stranka z dopisom z dne 5. julija 2002 na Komisijo vložila pritožbo glede te oprostitve in jo pozvala, naj začne postopek preiskave na podlagi člena 88 ES.

- 11 Loyola de Palacio, tedanja članica Komisije, pristojna za transport, je 12. septembra 2002 tožeči stranki poslala dopis, pomotoma datiran 21. septembra 2002 (v nadaljevanju: izpodbijana odločba), ki se glasi:

„Zahvaljujem se vam za nedavno poslani dopis v zvezi s konkurenco, ki je v Nemčiji med Deutsche Bahn in „nizkocenovnimi letalskimi družbami“, in v katerem od Komisije zahtevate, naj sprejme ukrepe proti davčni oprostitvi letalskega goriva.

V uradni pritožbi, priloženi k vašemu dopisu, navajate, da davčna oprostitvev za letalsko gorivo ni združljiva s skupnim trgov. Vendar Evropska komisija meni, da zadevna oprostitvev ni državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Davčna oprostitvev ima podlago v Direktivi Sveta o uskladitvi trošarinskih struktur za mineralna olja, ki so jo države članice sprejele soglasno v skladu s členom 93 [...] ES. Poleg tega je treba poudariti, da Direktiva državi članici ne pušča nobene diskrecije. Zato je treba davčno oprostitvev, navedeno v členu 4(1), točka 3(a) [MinöStG], šteti za prenos Direktive [92/81] in ne za poskus dodelitve pomoči.

Poleg tega je evropska direktiva v skladu z mednarodno prakso, ki temelji na politikah Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) v okviru konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljevanju: Čikaška konvencija).

Ker se za davčno oprostitvev letalskega goriva ne šteje, da bi bila problematična z vidika državnih pomoči, Komisija nima namena začeti postopka preiskave v zvezi z državnimi pomočmi na podlagi člena 88 [...] ES.

Evropska Komisija je dejansko – kot pravilno ugotavljate v svojem dopisu – večkrat obravnavala problematiko davčne oprostitve. Komisija je večkrat zahtevala, naj se o tem vprašanju razpravlja v okviru ICAO, da bi se uvedel davek na letalsko gorivo oziroma enakovredni ukrepi. Delovna skupina ICAO zdaj preučuje načine oziroma pogoje za uvedbo tržnih ukrepov za mednarodno civilno letalstvo, kot so davki, izmenjava pravic do emisije in prostovoljni mehanizmi.

Neodvisno od vprašanja mednarodnega prava Evropska komisija v svoji beli knjigi o evropski transportni politiki, objavljeni leta 2001, ugotavlja, da bi bilo mogoče treba razmisliti o „ukinitvi davčne oprostitve letalskega goriva pri letih znotraj Skupnosti“. Ta pristop ni preprost, „ker bi zahteval enako obravnavanje prevoznikov zunaj Skupnosti, ki opravljajo lete znotraj Skupnosti“. Do zdaj prizadevanja Komisije niso pripeljala do nobene spremembe [Direktive 92/81].“

- 12 Tožeča stranka je v odgovor na ta dopis 30. septembra 2002 Komisiji poslala naslednji dopis:

„Zahvaljujem se vam za dopis z dne [12.] septembra 2002, v katerem ste sprejeli stališče do pritožbe, ki jo je zoper oprostitev trošarin, ki velja za mineralna olja za letalsko gorivo, vložilo Deutsche Bahn. Z zanimanjem in zadovoljstvom sem se seznanilo z dejstvom, da tudi Komisija davčne oprostitve kerozina ne šteje več za ustrezno. V zvezi s tem se Deutsche Bahn zdi, da je izrecno potrjeno njeno stališče, da oprostitev trošarin, ki velja za mineralna olja, povzroča vedno več nelojalne konkurence nizkocenovnih letalskih družb v škodo prevoza z vlakom za visoke hitrosti ICE.

Zato smo še toliko bolj razočarani, da glede te davčne oprostitve, ki izkrivlja konkurenco, ne želite opraviti nobene preiskave v zvezi z državnimi pomoči. Prosimo vas, da ponovno preučite svoje stališče. Po našem mnenju sprejetje direktive glede mineralnih olj ne nasprotuje preučitvi vidikov glede državnih pomoči. Nekoč si železnica in letalski prevoz nista konkurirala, vendar se je ta položaj v zadnjih desetih letih spremenil. Menimo, da Komisija lahko in mora upoštevati to spremembo.

Če bi Komisija vztrajala pri pravnemu stališču iz vašega dopisa, bi bilo treba to vprašanje v razjasnitev predložiti pristojnim evropskim sodiščem.

V pričakovanju, da se bomo takemu sodnemu postopku lahko izognili, smo vam še naprej na voljo.“

- ¹³ V dopisu z dne 25. novembra 2002, ki ga je tožeča stranka dobila po vložitvi te tožbe, je Loyola de Palacio v bistvu ponovno navedla vsebino svojega dopisa z dne 12. septembra 2002.
- ¹⁴ Z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložena 28. novembra 2002, je tožeča stranka vložila to tožbo.
- ¹⁵ Z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložena 5. decembra 2002, je vložila tudi tožbo zaradi nedelovanja (pod opravilno številko T-361/02) zaradi ugotovitve, da Komisija nezakonito ni odločila o pritožbi.

16 Loyola de Palacio je 9. januarja 2003 tožeči stranki poslala naslednji dopis:

„Sklicujem se na svoja dopisa z dne 12. septembra 2002, ki je bil pomotoma datiran 21. septembra 2002, in z dne 25. novembra 2002, katerih vsebino želim glede na naknadni razvoj dogodkov ponoviti in potrditi.

Menim, da za to zadevo ne veljajo pravila o državnih pomočeh. Ne jaz ne Evropska Komisija glede tega ni sprejela odločbe na podlagi Uredbe [št. 659/1999] ali na drugi pravni podlagi. Komisija tudi ni oblikovala stališča. Iz zgoraj omenjenih dopisov izhaja, da delim to mnenje. Vendar lahko v izogib morebitnemu vašemu napačnemu razumevanju kateri koli del mojih dopisov, iz katerih vi ali vaš svetovalec sklepata drugače, štejete bodisi za skladnega z mojim stališčem bodisi za umaknjeneega.“

17 Istega dne je Komisija ta dopis poslala Sodišču prve stopnje in ga pri tem obvestila, da je umaknila dva zgoraj omenjena dopisa z dne 12. septembra in 25. novembra 2002. Komisija je menila, da je s tem ta tožba postala brezpredmetna.

18 Tožeča stranka je 25. februarja 2003 glede dopisa z dne 9. januarja 2003 predložila stališča, v katerih je poudarila, da ima še vedno interes za nadaljevanje postopka s tožbo.

19 S sklepom z dne 6. novembra 2003 je predsednik petega razširjenega senata Sodišča prve stopnje Svetu v tej zadevi dovolil intervencijo v podporo predlogov Komisije. Intervencijska vloga Sveta je bila vložena 22. decembra 2003. Tožeča stranka je svoja stališča o tej vlogi predložila 15. marca 2004.

- 20 Na podlagi poročila sodnika poročevalca je Sodišče prve stopnje (prvi razširjeni senat) odločilo začeti ustni postopek in v okviru ukrepov procesnega vodstva stranke pozvalo, naj odgovorijo na določena vprašanja. Te so te zahteve sprejele.
- 21 S sklepom z dne 20. junija 2005 v zadevi Deutsche Bahn proti Komisiji (T-361/02, neobjavljen v ZOdl.) je Sodišče prve stopnje tožbo zaradi nedelovanja, ki jo je vložila tožeča stranka, zavrnilo kot očitno nedopustno.
- 22 Stranke so na obravnavi 21. septembra 2005 podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja Sodišča prve stopnje.

Predlogi strank

- 23 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:
- tožbo razglasi za dopustno;
 - izpodbijano odločbo razglasi za nično in Komisiji naloži plačilo stroškov;
 - podredno, če bi odločilo, da je bila izpodbijana odločba razveljavljena ali umaknjena z dopisom z dne 9. januarja 2003, ugotovi, da je slednja odločba nična in Komisiji naloži plačilo stroškov;

- še bolj podredno, če bi ustavilo postopek, Komisiji naloži plačilo stroškov na podlagi določb člena 87(6) v zvezi s členom 90(a) Poslovnika Sodišča prve stopnje.

24 Komisija Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- tožbo kot nedopustno zavrže oziroma v vsakem primeru zavrne kot neutemeljeno;
- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

25 Svet Sodišču prve stopnje predlaga, naj, če bi tožbo štelo za dopustno, ugotovi, da je ugovor nezakovitosti, ki ga uveljavlja tožeča stranka, očitno neutemeljen in tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Dopustnost

Trditve strank

26 Prvič, Komisija zatrjuje, da dopis z dne 12. septembra 2002 ni izpodbojni akt. Trdi, da ta dopis nima pravnega učinka, ker je v njem Loyola de Palacio tožečo stranko obvestila o jasnem pravnem stanju, in sicer o dejstvu, da za informacije, ki jih je

posredovala 5. julija 2002, ne velja ureditev glede državnih pomoči in da zato zadevna oprostitvev ni mogla biti državna pomoč. Po mnenju Komisije Loyola de Palacio ni nameravala zadeve rešiti pravno zavezujoče. Poleg tega Komisija poudarja, da izpodbijane odločbe ni mogoče opredeliti kot odločbo glede državnih pomoči, saj v tem primeru niso bile podane določene značilnosti postopka, ki se za to področje uporablja, in sicer v zvezi s sprejetjem takih odločb Komisije, njihovo objavo in dejstvom, da so naslovljene na države članice (sodba Sodišča z dne 2. aprila 1998 v zadevi Komisija proti Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, Recueil, str. I-1719, v nadaljevanju: sodba Sytraval, točka 45). Čeprav bi se v tem primeru Uredba št. 659/1999 morala uporabiti, naj bi bila izpodbijana odločba neizpodbojna, ker naj ne bi bila nič drugega kot neuradno obvestilo glede podatkov, kot je predvideno v členu 20(2), drugi stavek, te uredbe.

27 Komisija dodaja, da sodbe, ki jih navaja tožeča stranka glede domnevnega pravnega učinka izpodbijane odločbe, niso upoštevne, ker so bile bodisi izrečene pred sprejetjem Uredbe št. 659/1999 bodisi se ne nanašajo na dejstva, za katera bi lahko veljal člen 20 te uredbe. Poleg tega naj bi se tožeča stranka igrala z besedami, ko trdi, da je Komisija dejansko odločila o zadevi, ki ji je bila predložena, in da naj torej člen 20(2) Uredbe št. 659/1999 ne bi bil tisti, ki se uporabi. Komisija navaja, da naj ne bi mogla odločiti o zadevi, ker je ob vložitvi tožbe vedela, da se dejstva, ki so ji bila sporočena, ne nanašajo na državne pomoči, še manj pa na nezakonite ali zlorabljene pomoči.

28 Drugič, Komisija trdi, da tožeča stranka nima pravnega interesa. Dejansko naj bi dopis z dne 12. septembra 2002, tudi ob predpostavki, da je izpodbojni akt, umaknila z dopisom z dne 9. januarja 2003 in naj torej ne bi imel učinkov.

- 29 V vsakem primeru naj bi ta dopis potrjeval pravno mnenje, ki je bilo izraženo 12. septembra 2002, in naj bi bilo v njem brez kakršne koli dvoumnosti navedeno tudi, da gre zgolj za osebno pravno mnenje, ki Komisije ne zavezuje, in da slednja ni sprejela nikakršne odločbe.
- 30 Komisija v zvezi s tem pojasnjuje, da naj bi bilo samo v primeru, da bi „odvetniki ali naslovniki dopisa z dne 12. septembra 2002 na njegovi podlagi drugače sklepali, treba pojasniti – v zadnjem stavku [dopisa z dne 9. januarja 2003], da se v tem primeru deli, ki so se drugače razlagali, raje umaknejo, preden postanejo predmet nepotrebne spora, ki se mu je mogoče izogniti“.
- 31 Po mnenju Komisije ni nobenega tveganja, da bi tako ravnala tudi kdaj v prihodnje. Tožeča stranka bi namreč morala samo vložiti zahtevo na podlagi člena 20(2) Uredbe št. 659/1999, da bi Komisija nanjo odgovorila z odločbo, naslovljeno na Zvezno republiko Nemčijo, zoper to pa bi bilo dejansko mogoče vložiti tožbo. Tožeča stranka bi v skladu s členom 20(3) te uredbe prejela izvod te odločbe.
- 32 Tožeča stranka meni, da je ta tožba dopustna. Zatrjuje predvsem, da je dopis z dne 12. septembra 2002 izpodbojni akt, ker v njem Komisija podaja dokončno pravno mnenje, ki ima zavezujoče učinke (sodba Sodišča z dne 11. novembra 1981 v zadevi IBM proti Komisiji, 60/81, Recueil, str. 2639, točka 10, in sklep Sodišča prve stopnje z dne 30. septembra 1999 v zadevi UPS Europe proti Komisiji, T-182/98, Recueil, str. II-2857, točka 39).
- 33 Vztraja pri tem, da tožba zaradi dopisa z dne 9. januarja 2003 ni postala brezpredmetna. Še vedno naj bi namreč imela pravni interes, ker izpodbijana odločba ni bila veljavno umaknjena. Poleg tega tudi ob predpostavki, da je bil dopis z dne 12. septembra 2002 umaknjen, zaradi tega njen legitimen interes za ugotovitev nezakonitosti tega dopisa ni nič manj podan.

Presoja Sodišča prve stopnje

34 Na podlagi člena 230, četrti odstavek, ES lahko fizične ali pravne osebe sprožijo postopke zoper nanje naslovljene odločbe.

35 V skladu z ustaljeno sodno prakso so lahko akti, zoper katere je mogoče vložiti ničnostno tožbo v smislu člena 230 ES, samo ukrepi z zavezujočimi pravnimi učinki, ki lahko posegajo v interese tožeče stranke s tem, da na določen način spremenijo njen pravni položaj (sodba IBM proti Komisiji, točka 32 zgoraj, točka 9, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 2001 v zadevi Métropole Télévision – M6 in drugi proti Komisiji, T-112/99, Recueil, str. II-2459, točka 35). Tako je mogoče ničnostno tožbo vložiti zoper vse ukrepe s pravnim učinkom, ki jih sprejmejo institucije, ne glede na njihovo naravo ali obliko (sodba Sodišča z dne 31. marca 1971 v zadevi Komisija proti Svetu, 22/70, Recueil, str. 263, točka 42, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 10. aprila 2003 v zadevi Le Pen proti Parlamentu, T-353/00, Recueil, str. II-1729, točka 77).

36 Tožeča stranka v pritožbi navaja, da oprostitev iz člena 4(1), točka 3(a), MinöStG, od katere imajo korist samo letalske družbe, na trgu prevoza potnikov izkrivlja konkurenco med zračnim prevozom – zlasti družb, ki imajo nizke cene – in železniškim prevozom, tako da s tem krši člen 87 ES.

37 V dopisu z dne 12. septembra 2002 Komisija odgovarja, da zadevna oprostitev ne more biti državna pomoč, ker je rezultat prenosa Direktive 92/81, to je akta Skupnosti, zaradi česar se pravila glede državnih pomoči ne uporabijo (glej točko 11 zgoraj).

- 38 V okviru te tožbe Komisija zatrjuje, da dopis z dne 12. septembra ni izpodbojni akt (glej točko 26 zgoraj).
- 39 Da bi se ugotovilo, ali je dopis izpodbojni ukrep, je treba najprej ugotoviti namen dopisa tožeče stranke z dne 5. julija 2002, na katerega odgovarja.
- 40 Treba je ugotoviti, da je namen dopisa tožeče stranke z dne 5. julija 2002 Komisiji predložiti obrazloženo pritožbo glede domnevne kršitve člena 87 ES. Namen te pritožbe, ki ima več kot 800 strani in zajema številne dokaze, ekonomske podatke in statistike, je podkrepitev trditve o obstoju državne pomoči in zlasti izkrivljanja konkurence, ki je posledica zadevne oprostitve. Tožeča stranka je v pritožbi od Komisije izrecno zahtevala, naj začne formalni postopek preiskave na podlagi člena 88 ES.
- 41 Neodvisno od tega, ali je bila pritožba utemeljena ali ne, je očitno, da je Komisija s prejemom te pritožbe pridobila „podatke [...] o domnevni nezakoniti pomoči“ v smislu člena 10(1) Uredbe št. 659/1999. Iz te določbe izhaja, da mora Komisija te podatke brez odlašanja preveriti (glej točko 6 zgoraj). V tej fazi lahko stopi v stik z zadevno državo članico, ni pa tega dolžna storiti.
- 42 V skladu s členom 13 Uredbe št. 659/1999 se predhodna preučitev „morebitne nezakonite pomoči“ zaključi z odločbo na podlagi člena 4(2), (3) ali (4) (glej točko 7 zgoraj). Natančneje, člen 4(2) te uredbe določa, da Komisija, če po predhodni

preučitvi ugotovi, da ukrep, na katerega se nanašajo podatki, ki jih ima, ni pomoč, to ugotovitev navede v odločbi (glej točko 5 zgoraj).

43 Poleg te možnosti sprejetja odločbe na podlagi člena 4 Uredbe št. 659/1999 pa Komisija, če so ji predloženi podatki, ki kažejo na morebiten obstoj državne pomoči, nima druge izbire, kot da zainteresirane stranke na podlagi člena 20(2), drugi stavek, te uredbe obvesti, da „ni zadostnih razlogov, da bi zavzela stališče o zadevi“ (glej točko 8 zgoraj).

44 V tem primeru je očitno, da v dopisu z dne 12. septembra 2002 ni odločbe o nenasprotovanju v smislu člena 4(3) Uredbe št. 659/1999 ali odločbe o začetku formalnega postopka preiskave v smislu četrtega odstavka istega člena. Zato je treba ugotoviti, ali je v njem odločba v smislu člena 4(2) omenjene uredbe oziroma ali pomeni zgolj neformalno obvestilo, kot določa člen 20(2) te uredbe.

45 Sodišče prve stopnje meni, da se Komisija, v nasprotju s svojimi izvajanjem, ni odločila za možnost, ki jo ima na podlagi člena 20(2), drugi stavek, Uredbe št. 659/1999. Komisija namreč, daleč od tega, da bi zatrjevala, da ni zadostnih razlogov, da bi zavzela stališče o pritožbi, tako v izpodbijani odločbi kot v dopisih z dne 25. novembra 2002 in 9. januarja 2003, sprejema jasno in dokončno stališče. Ugotavlja, da na podlagi pritožbe ni mogoče ugotoviti, da gre za državno pomoč, ker zadevna oprostitve ni posledica odločitve nemških organov, da dodelijo pomoč, ampak je posledica obveznosti, ki jo ima Nemčija, in sicer da prenese Direktivo 92/81 (glej točko 11 zgoraj).

- 46 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Sodišče prve stopnje v sklepu Deutsche Bahn proti Komisiji, točka 21 zgoraj, zavrnilo tožbo zaradi nedelovanja, ki jo je tožeča stranka vložila v zadevi T-361/02, ker je dopis z dne 12. septembra 2002 pomenil „oblikovanje jasnega in izrecnega stališča glede pritožbe tožeče stranke“ (točka 20).
- 47 Tega dopisa zato ni mogoče razlagati zgolj kot obvestitev tožeče stranke, da ni zadostnih razlogov za zavzetje stališča o zadevi v smislu člena 20(2), drugi stavek, Uredbe št. 659/1999. V omenjenem dopisu je namreč Komisija zavzela izrecno in obrazloženo stališče.
- 48 Glede vprašanja, ali je v dopisu z dne 12. septembra 2002 odločba, kot je predvidena v členu 4(2) Uredbe št. 659/1999, in sicer ugotovitev Komisije po predhodni preučitvi, da zadevni ukrep ni pomoč, je treba poudariti, da je v njem izrecno navedeno, da Komisija meni, da „zadevna oprostitev ni državna pomoč v smislu člena 87(1) ES“ (glej točko 11 zgoraj).
- 49 Tako je Komisija v skladu z obveznostjo, ki jo ima na podlagi člena 10 Uredbe št. 659/1999, preučila podatke, ki jih je posredovala tožeča stranka, in v dopisu z dne 12. septembra 2002 ugotovila, da ne gre za pomoč, ker oprostitev ne gre pripisati zadevni državi članici. Ugotovljeno je torej, da je v tem dopisu odločba v smislu člena 4(2) Uredbe št. 659/1999. Razlog, zaradi katerega je Komisija prišla do ugotovitve, da ne gre za pomoč, in okoliščina, da predhodna preučitev od nje ni terjala poglobljene in dolgotrajnejše analize podatkov, ki so bili predmet pritožbe, sta v tem pogledu brezpredmetna.

- 50 Komisija meni, da dopisa z dne 12. septembra 2002 ni mogoče šteti za odločbo, kot je urejena v členu 4(2) Uredbe št. 659/1999, ker za pritožbo, vloženo 5. julija 2002, ni veljala ureditev za državne pomoči. Komisija dodaja, da dopis ni bil ne naslovljen na državo članico niti ta o njem ni bila obveščena, kot to zahteva člen 25 iste uredbe (glej točko 9 zgoraj).
- 51 Teh trditev ni mogoče sprejeti. Najprej, ustaljena sodna praksa je, da oblika, v kateri so akti ali odločitve sprejeti, načeloma ni pomembna za možnost njihovega izpodbijanja z ničnostno tožbo in da je za ugotovitev, ali pomenijo akte v smislu člena 230 ES, treba preučiti njihovo vsebino (glej sodno prakso, navedeno v točki 35 zgoraj; glej v tem smislu tudi sodbo Sodišča prve stopnje z dne 24. marca 1994 v zadevi Air France proti Komisiji, T-3/93, Recueil, str. II-121, točke 43, 57 in 58).
- 52 Poleg tega mora Komisija, kot je bilo navedeno v točki 41 zgoraj, ko so ji predloženi podatki o domnevni nezakoniti pomoči, te na podlagi člena 10(1) Uredbe št. 659/1999 brez odlašanja preveriti. Če pa se Komisija, kot v tem primeru, ne zadovolji s tem, da zainteresirano stranko obvesti, da ni zadostnih razlogov, da bi sprejela stališče o zadevi, ampak zavzame jasno in obrazloženo stališče, s tem da navede, da zadevni ukrep ni pomoč, lahko ravna le po členu 4(2) te uredbe. Ker je Komisija sprejela odločitev, ki je v bistvu odločba, sprejeta na podlagi slednje določbe, ne sme izključiti nadzora sodišča Skupnosti s tem, da izjavi, da take odločitve ni sprejela, da jo poizkuša umakniti ali da se v nasprotju s členom 25 Uredbe št. 659/1999 odloči, da odločbe ne bo naslovila na zadevno državo članico.
- 53 Poleg tega se Komisija glede tega ne more sklicevati na sodno prakso Sodišča, zlasti ne na sodbo Sytraval. Ta sodba je bila namreč razglašena, preden je bila z Uredbo št. 659/1999 določena procesna ureditev pritožb v zvezi z državnimi pomočmi.

Namen te uredbe je kodifikacija in utrditev prakse Komisije na tem področju v skladu s sodno prakso Sodišča (uvodna izjava 2 Uredbe).

- 54 Treba je tudi opozoriti, da je Komisija v zadevi, v kateri je bila izdana sodba Sytraval, sprejela odločbo, ki je bila naslovljena na zadevno državo članico in s katero je zavrnila zadevno pritožbo, a besedila te odločbe ni posredovala pritožnikom (sodba Sytraval, točki 14 in 46). Komisija je pritožnike zgolj obvestila o učinkih svoje odločbe (točka 15). Sodišče je odločilo, da mora biti odločba, naslovljena na državo članico, če do tega pride, predmet ničnostne tožbe in ne obvestilo, naslovljeno na pritožnike (točka 45).
- 55 V tem primeru Komisija odločbe glede domnevne državne pomoči ni naslovila na Zvezno republiko Nemčijo. Če bi Komisija, kot ji to nalaga člen 25 Uredbe št. 659/1999, tako odločbo naslovila na nemške organe, bi tožeča stranka kot nosilec procesnih jamstev, določenih v členu 88(2) ES, lahko izpodbijala veljavnost kot oseba, ki jo zadevna določba neposredno in posamično zadeva v smislu člena 230, četrti odstavek, ES (glej v tem smislu sodbo Sytraval, točki 41 in 48). Zato se Komisija ne more sklicevati na dejstvo, da odločbe ni naslovila na državo članico, in s tem na svoje nespoštovanje člena 25 Uredbe št. 659/1999, da bi tožečo stranko prikrajšala za njena procesna jamstva.
- 56 Treba je dodati, da iz Uredbe št. 659/1999 izrecno izhaja, da je njen cilj med drugim povečanje pravne varnosti zlasti v zvezi s postopki, ki jih je treba voditi na področju državnih pomoči (uvodne izjave 3, 7 in 11). Ta cilj pa bi bil očitno ogrožen, če bi Komisija lahko reševala zadeve s tega področja zunaj procesnega okvira, ki ga določa ta uredba.

- 57 Poleg tega v nasprotju s tem, kar navaja Komisija (glej točko 29 zgoraj), Loyola de Palacio niti v izpodbijani odločbi (glej točko 11 zgoraj) niti v svojem dopisu z dne 9. januarja 2003 (glej točko 16 zgoraj) nikakor ni pojasnila, da je v tej odločbi podala osebno mnenje. Nasprotno, očitno je v imenu Komisije sprejela upravno odločbo.
- 58 V zvezi s tem ni pomembno, da ta dopis ni posledica sprejetja dokončne odločbe glede pritožbe s strani kolegija komisarjev (glej točko 26 zgoraj). Tako odločbo je mogoče sprejeti le, če je predlog zanjo vložil odgovorni član Komisije. Dopis z dne 12. septembra 2002 pa daje vtis, da Loyola de Palacio ni imela nobenega namena, da bi spis predložila kolegiju. Izjavila je namreč, da pritožba ni mogla biti predmet preučitve v okviru člena 87 ES in Uredbe št. 659/1999 in da zato ni mogla biti predmet nobene odločbe kolegija.
- 59 Glede dejstva, da dopis ni bil objavljen (glej točko 26 zgoraj), zadošča ugotovitev, da ni potrebno, da bi bil akt objavljen, da bi bilo zoper njega mogoče vložiti ničnostno tožbo.
- 60 Poleg tega Komisija navaja, da tožeča stranka nima pravnega interesa, ker naj bi bil dopis z dne 12. septembra 2002 umaknjen z dopisom z dne 9. januarja 2003 (glej točko 16 zgoraj) in naj zato ne bi imel učinkov (glej točko 28 zgoraj).
- 61 Najprej je treba ugotoviti, da je dopis z dne 9. januarja 2003 dvoumno napisan. Po eni strani član Komisije ob sklicevanju na dopisa z dne 12. septembra in 25. novembra 2002 izjavlja, da „[je] vsebino želi[ela] ponoviti in potrditi glede na

naknadni razvoj dogodkov“. Po drugi strani pa v njem navaja, da tožeča stranka „kateri koli del [njenih] dopisov iz katerih [tožeča stranka] ali [njen] svetovalec sklep [a] drugače, lahko šteje bodisi za skladnega z [njenim] stališčem bodisi za umaknjene“. Glede na to izrazito dvomno besedilo Sodišče prve stopnje meni, da je treba ta dopis razlagati v škodo Komisije.

⁶² Iz dopisa z dne 9. januarja 2003 izhaja, da Komisija vztraja pri svojem stališču, da ni bila utemeljena nobena preučitev pritožbe v okviru člena 88 ES. Tako ni spremenila stališča, da davčna oprostitve ni bila državna pomoč v smislu člena 87(1) ES, in ni začela postopka iz člena 88(2) ES. Dejansko je v dopisu z dne 25. novembra 2002 in, kot Komisija v pisanjih priznava, v dopisu z dne 9. januarja 2003 izrecno potrdila vsebino dopisa z dne 12. septembra 2002. Komisija se prav tako ni odločila ponovno preučiti svojega stališča.

⁶³ Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da je v dopisu z dne 12. septembra 2002 v bistvu odločba v smislu člena 4(2) Uredbe št. 659/1999 in da ta ohranja pravne učinke, kljub dopisu z dne 9. januarja 2003. Zato je ta tožba dopustna in je o njej še vedno potrebno odločiti.

Temelj

⁶⁴ Tožeča stranka uveljavlja šest tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog je kršitev načela zakonitosti, drugi kršitev obveznosti obrazložitve, tretji kršitev člena 87 ES, četrti kršitev člena 88 ES, peti napačna uporaba člena 307 ES in šesti kršitev načela enakega obravnavanja.

65 Skupaj je treba obravnavati prvi, tretji in četrti tožbeni razlog.

Prvi, tretji in četrti tožbeni razlog

Trditve strank

66 Tožeča stranka v okviru tretjega tožbenega razloga navaja, da člen 4(1), točka 3(a), MinöStG pomeni državno pomoč v smislu člena 87 ES, ki je nezdružljiva s skupnim trgom.

67 Prvič, navaja, da so davčna bremena letalskih družb, ki poslujejo v Nemčiji, ker so na podlagi člena 4(1), točka 3(a), MinöStG v celoti oproščene splošnih trošarin od mineralnih olj, bistveno manjša, tako da imajo finančno prednost.

68 Drugič, prednost, ker je izpad prihodka zaradi te oprostitve (435 milijonov evrov v letu 2002) bremenil nemški proračun, naj bi se dodelila iz državnih sredstev. Tožeča stranka v nasprotju z navedbami Sveta pojasnjuje, da obstoj državne pomoči ni odvisen od „dodatnega bremena“ za državo. V zvezi s tem naj bi Svet priznal, da je taka davčna oprostitvev, kot je podana v tej zadevi, klasičen primer pomoči v smislu člena 87 ES.

69 Tožeča stranka dodaja, da je člen 4(1), točka 3(a), MinöStG nedvomno akt Zvezne republike Nemčije, ker so ga sprejeli zakonodajni organi te države članice. Pojasnjuje, da je ta določba zgolj element splošne ureditve obdavčenja mineralnih olj v Nemčiji in da Sodišče v sodbah z dne 10. junija 1999 v zadevi Braathens (C-346/97, Recueil, str. I-3419) in z dne 25. septembra 2003 v zadevi Komisija proti Italiji (C-437/01, Recueil, str. I-9861) ni podvomilo o pravni naravi nacionalnega ukrepa za akte, ki prenašajo člen 8(1)(a) in (b) Direktive 92/81.

70 Čeprav je člen 4(1), točka 3(a), MinöStG ukrep, ki prenaša člen 8(1)(b) Direktive 92/81, naj bi bil državna pomoč in zato ukrep, ki se ga pripiše državi članici v smislu člena 87(1) ES (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 25. julija 1991 v zadevi Emmott, C-208/90, Recueil, str. I-4269, točka 21, in z dne 12. oktobra 1993 v zadevi Vanacker in Lesage, C-37/92, Recueil, str. I-4947, točka 7). Tožeča stranka poudarja, da je v skladu s členom 249 ES direktiva zavezujoča le glede cilja, ki ga je treba doseči, medtem ko je izbira oblike in metod za prenos prepuščena nacionalnemu zakonodajalcu. Zato v nasprotju s trditvami Komisije ne morejo obstajati direktive, ki državi ne puščajo manevrskega prostora.

71 V tem primeru naj bi člen 8(1) Direktive 92/81 državam članicam pustil polje proste presoje, ker so morale gorivo za letala oprostiti usklajene trošarine „pod pogoji, ki jih določijo za zagotovitev pravilne in preproste uporabe takih oprostitvev in za preprečevanje izmikanj, davčnih utaj ali zlorab“. Poleg tega naj bi imel nemški zakonodajalec, kot je navedel Svet, v okviru možnosti, ki jih daje Direktiva 92/81, polje proste presoje za izogib izkrivljanju konkurence, s tem da bi druge načine prevoza oprostil trošarine za mineralna olja.

72 Tretjič, tožeča stranka navaja, da je zadevna oprostittev tudi selektiven ukrep, ki daje prednost določenim podjetjem ali določeni proizvodnji v smislu člena 87 ES.

73 Četrtrič, tožeča stranka navaja, da člen 4(1), točka 3(a), MinöStG izkrivlja konkurenco v smislu člena 87(1) ES. Komisija naj bi priznala, da obstaja poročilo o konkurenci med vlaki za visoke hitrosti in sredstvi za zračni prevoz na povezavah znotraj Skupnosti (odločba Komisije z dne 9. decembra 1998 (zadeva N IV/M.1305 – Eurostar) (UL 1999, C 256, str. 4) točka 21). Tožeča stranka trdi, da je v pritožbi dovolj utemeljila, da je to konkuriranje obstajalo tudi na notranjih nemških povezavah. Poleg tega naj bi zadevna oprostitev, medtem ko je morala tožeča stranka plačati celo vrsto dajatev na primarne energijske vire, ki jih uporablja, letalskim družbam omogočila znatno zmanjšanje njihovih stroškov in ponudbo na notranjih nemških povezavah po nižjih cenah, kot so bile cene tožeče stranke.

74 Petič, zadevna oprostitev naj bi prizadela trgovino med državami članicami, ker, prvič, letalske družbe na splošno poslujejo v več državah in ker, drugič, vlaki za visoke hitrosti povezujejo različna evropska glavna mesta, tako da neposredno konkurirajo načinom zračnega prevoza.

75 Po mnenju tožeče stranke iz zgoraj navedenega izhaja, da je člen 4(1), točka 3(a), MinöStG državna pomoč v smislu člena 87(1) ES. Izpodbijana odločba naj bi bila torej nezakonita.

76 Tožeča stranka tudi meni, da je zadevna pomoč nezdružljiva s skupnim trgom. Člen 4(1), točka 3(a), MinöStG naj očitno ne bi izpolnjeval pogojev iz člena 87(2) ES in naj ne bi mogel biti razglašen za združljivega na podlagi člena 87(3) ES.

77 Poleg tega navaja, da Komisija v izpodbijani odločbi napačno meni, da člen 8(1)(b) Direktive 92/81 izključuje uporabo člena 87 ES. To določbo sekundarnega prava bi bilo treba presoditi glede na člen 87 ES in druge določbe primarnega prava, ki urejajo državne pomoči in ki so poseben izraz načela svobodne konkurence (sodba Sodišča z dne 5. oktobra 1978 v zadevi INAMI proti Violi, 26/78, Recueil, str. 1771, točke od 9 do 14; glej tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca Lenza k sodbi Sodišča z dne 15. januarja 1986 v zadevi Komisija proti Belgiji, 52/84, Recueil, str. 89, 99). Iz načela primarnosti primarnega prava Skupnosti izhaja, da se nasprotje med sekundarnim in primarnim pravom odpravi bodisi s tako razlago določbe sekundarnega prava, da je ta skladna s primarnim pravom (zlasti z razširitvijo davčne oprostitve na operaterje vlakov za visoke hitrosti), bodisi, če taka razlaga ni mogoča, z neuporabo določbe sekundarnega prava (sodba Sodišča z dne 29. junija 1988 v zadevi van Landschoot proti Meri, 300/86, Recueil, str. 3443).

78 Ravno tako je treba na podlagi gramatikalne, sistematične in teleološke razlage člena 8(1) Direktive 92/81 sklepati, da se člen 87 ES uporabi za ta primer. Prvič naj bi iz besedila te določbe izhajalo, da oprostitev trošarin velja le „brez poseganja v druge določbe Skupnosti“. Drugič, v skladu s sodno prakso so izbirne davčne oprostitve na podlagi člena 8(2) in (4) Direktive 92/81 omejene s splošnimi določbami, katerih cilj je varstvo konkurence, tudi s členom 87 ES (glej, na primer, sodbo Sodišča prve stopnje z dne 27. septembra 2000 v zadevi BP Chemicals proti Komisiji, T-184/97, Recueil, str. II-3145, točka 62), zaradi česar bi morala biti zadevna davčna oprostitve omejena na isti podlagi. Tretjič, teleološka razlaga člena 8(1)(b) Direktive 92/81 naj bi govorila v prid uporabe pravil Pogodbe o konkurenci za davčno oprostitev letalskega goriva, ker je cilj te določbe vzpostavitev učinkovitega notranjega trga in poenotenje pogojev za konkurenco.

79 Tožeča stranka izpodbija trditev Sveta, da delno usklajevanje davka z aktom sekundarnega prava Skupnosti nujno povzroči, da se ukrep izogne določbam

Pogodbe, ki se nanašajo na državne pomoči, razen če direktiva, na kateri to usklajevanje temelji, izrecno določa njihovo uporabo. S to razlago naj ne bi bila upoštevana hierarhija norm. Če bi namreč Svet želel izključiti uporabo člena 87(1) ES, bi moral kot podlago za svojo direktivo uporabiti ne le člen 93 ES, ampak tudi člen 89 ES, in s tem zadevne ukrepe podvreči postopku nadzora nad državnimi pomočmi. Ravno tako bi Svet lahko navedel, da so ukrepi, določeni s to direktivo, združljivi s skupnim trgom na podlagi člena 88(2) ES, člena 87(3)(e) ES in morebiti člena 73 ES. To naj bi bilo v skladu s splošno prakso Sveta (glej na primer Uredbo Sveta (EGS) št. 1107/70 z dne 4. junija 1970 o dodeljevanju pomoči v železniškem in cestnem prevozu ter prevozu po celinskih plovnih poteh (UL L 130, str. 1)). Ker Svet ne določa odstopanja od primarnega prava na podlagi pooblastil, ki jih to pravo predvideva, bi se to pravo moralo uporabiti, in sicer v tem primeru člena 87 ES in 88 ES. Trditev Sveta, da je bilo tako odstopanje dejansko predvideno, bi bilo treba zavrniti, ker omenjeno odstopanje ni bilo jasno in izrecno navedeno.

80 V zvezi s tem tožeča stranka izpodbija stališče Sveta, da dejstvo da kot pooblastilo ni uporabil ene izmed prej navedenih določb o pomočeh, pomeni zgolj zanemarljivo formalno napako. Na podlagi direktive naj ne bi bilo mogoče tiho izključiti nadzora nad ukrepi prenosa, ki jih je treba sprejeti za izvajanje direktive v zvezi z določbami, ki veljajo za državne pomoči. Nasprotno, direktivo naj bi bilo treba izrecno opreti na ustrezno pooblastilo.

81 Tožeča stranka dodaja, da Komisija in Svet davčne oprostitve, določene z Direktivo 2003/96, ki je nadomestila Direktivo 92/81, natančno preučita glede na ureditev državnih pomoči. Zato naj bi bilo nerazumljivo, da tožena stranka in intervenient zdaj zavračata, da bi glede na merila iz člena 87 ES opravila nadzor nad davčnimi oprostitvami iz Direktive 92/81.

- 82 Res je sicer, da tožeča stranka priznava, da Komisija ne more odločati o veljavnosti direktiv Sveta. Kljub temu bi lahko in bi morala preučiti, ali je prenos davčne oprostitve, določene v Direktivi 92/81, države članice skladen z določbami Pogodbe o pomočeh, in se prepričati, da nacionalno pravo po prenosu ne izkrivlja konkurence, ki je nezdružljivo s skupnim trgom. Komisija bi morala opraviti tudi nadzor nad preostalim poljem proste presoje, ki ga imajo na podlagi člena 8(2)(c) iste direktive države članice glede razširitve davčne oprostitve na železniški prevoz. Tožeča stranka v zvezi s tem poudarja, da sodba Sodišča prve stopnje z dne 17. junija 1999 v zadevi ARAP in drugi proti Komisiji (T-82/96, Recueil, str. II-1889, točka 14) ni upoštevna, ker se nanaša na uredbo, katere državi članici ni treba prenesti, in ne na direktivo.
- 83 Tožeča stranka iz zgoraj navedenega sklepa, da naj oprostitev trošarin za letalsko gorivo iz člena 8(1)(b) Direktive 92/81 ne bi bila skladna s členom 87 ES in se v zdajšnji obliki ne uporablja.
- 84 Tožeča stranka poleg tega zatrjuje, da se ravno tako ne uporablja člena 8(1)(b), ker ni več zaobsežen s pooblastilom iz člena 93 ES. Glede tega ugotavlja, da iz člena 241 ES izhaja, da nič ne preprečuje uveljavljanja neuporabljivosti člena 8(1)(b) Direktive 92/81.
- 85 Ta direktiva naj bi uskladila strukture trošarin od mineralnih olj in naj bi, kot druge direktive, sprejete v tem okviru, temeljila izključno na členu 93 ES in njen cilj naj bi bil vzpostavitev notranjega trga Skupnosti v smislu člena 14 ES. Tožeča stranka priznava, da je bila oprostitev trošarin za letalsko gorivo, določena v členu 8(1)(b) Direktive 92/81, ko se je ta sprejemala, ob upoštevanju tedanjega stanja konkurence verjetno nujna za vzpostavitev notranjega trga. Vendar naj bi si, kot naj bi potrdil tudi

Svet, letalske družbe in operaterji vlakov za visoke hitrosti zdaj močno konkurirali, zaradi česar naj bi zadevna oprostitvev trošarin izkrivljala konkurenco (glej točko 73 zgoraj). Posledično naj davčna oprostitvev za letalsko gorivo ne bi pripeljala do vzpostavitve notranjega trga, ampak naj bi, nasprotno, hudo izkrivila konkurenco.

- ⁸⁶ Ukrep, ki povzroči izkrivljanje konkurence, pa ne more biti „nujen“ za vzpostavitev in delovanje notranjega trga v smislu člena 93 ES. Na podlagi načela sorazmernosti je mogoče ukrep šteti za sorazmernega, samo če ni druge možnosti, ki manj izkrivlja konkurenco (sodba Sodišča prve stopnje z dne 5. junija 1996 v zadevi NMB France in drugi proti Komisiji, T-162/94, Recueil, str. II-427, točka 69). Po mnenju tožeče stranke bi bila konkurenca manj izkrivljena z razširitvijo davčne oprostitve iz člena 8 (1)(b) Direktive 92/81 na operaterje vlakov za visoke hitrosti ali z ukinitvijo te oprostitve trošarin za mineralna olja za lete znotraj Skupnosti. Davčna oprostitvev za letalsko gorivo iz člena 8(1)(b) Direktive 92/81 posledično – po spremembi konkurenčnega stanja na zadevnem trgu – ne bi bila več nujna za vzpostavitev in delovanje notranjega trga in naj ne bi bila več zaobsežena s členom 93 ES.

- ⁸⁷ Tožeča stranka poudarja, da ne prereka, da bi bil Svet Direktivo 92/81 lahko oprl na člen 93 ES. Vendar naj bi se zastavljalo vprašanje, ali zaradi sprememb konkurenčnega razmerja med civilnim letalstvom in vlaki za visoke hitrosti pravna podlaga iz člena 93 ES zadošča za izključitev preučitve ukrepov prenosa glede na splošne določbe o pomočeh. Tožeča stranka pojasnjuje, da ne zahteva razveljavitve Direktive, da pa meni, da uporabljeno pooblastilo ne izključuje nadzora Komisije.

- 88 Tožeča stranka v okviru prvega tožbenega razloga navaja, da bi Komisija morala temeljito in nepristransko preučiti pritožbo (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 17. maja 2001 v zadevi IECC proti Komisiji, C-449/98 P, Recueil, str. I-3875, točka 45, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 15. septembra 1998 v zadevi Gestevisión Telecinco proti Komisiji, T-95/96, Recueil, str. II-3407, točka 72). S tem, da je Komisija njeno pritožbo v celoti zavrnila, naj bi kršila načelo zakonitosti in nekatere določbe Uredbe št. 659/1999.
- 89 Tožeča stranka dvomi, da je s pripravo dopisa z dne 12. septembra 2002 Komisija spoštovala načelo dobrega upravljanja in svoj poslovnik. Glede tega pojasnjuje, da čeprav bi bil v skladu s tem poslovnikom za to zadevo pristojen kolegij komisarjev, pa temu zadeva očitno ni bila predložena.
- 90 Nazadnje, tožeča stranka v podporo četrtega tožbenega razloga navaja, da Komisija s tem, da je v odločbi zavrnila začetek formalnega postopka preiskave, krši svoje obveznosti iz člena 88(2) in (3) ES ter člena 10(1) in člena 17 Uredbe št. 659/1999.
- 91 Tožeča stranka v repliki navaja, da Komisija napačno meni, da ji glede na predvidene spremembe zadevnih določb Direktive 92/81 ni treba začeti formalnega postopka preiskave veljavnih pomoči.
- 92 Komisija meni, da se vprašanje obstoja državne pomoči v tej zadevi očitno ne more zastaviti. Poudarja, da zadevne oprostitve v smislu upoštevne sodne prakse (sodba Sodišča z dne 16. maja 2002 v zadevi Francija proti Komisiji, C-482/99, Recueil, str. I-4397) ni mogoče pripisati državi članici. Davčna oprostitve iz člena 4(1),

točka 3(a), MinöStG naj bi imela podlago v členu 8(1)(b) Direktive 92/81, pri čemer naj države članice ne bi imele nikakršnega polja proste presoje pri prenosu te oprostitve (sodba Braathens, točka 69 zgoraj).

- 93 V odgovor na trditev tožeče stranke, da bi se pravo državnih pomoči glede na primarnost primarnega prava moralo uporabiti, Komisija navaja, da tožeča stranka ne upošteva, da je sodba Francija proti Komisiji ravno tako del prava državnih pomoči in jo je treba spoštovati. Poleg tega zavrača trditev, da člen 8(1) Direktive 92/81 ni zaobsežen s pooblastilom iz člena 93 ES, saj meni, da tožeča stranka kombinira vprašanje, ki je v tej zvezi res pomembno, in sicer potrebnosti usklajevanja, z vprašanjem posledic za konkurenco, ki pa nima nobene zveze s členom 93 ES.
- 94 Komisija ne odgovarja na trditve, ki jih tožeča stranka navaja v utemeljitev svojega prvega tožbenega razloga.
- 95 Glede četrtega tožbenega razloga Komisija meni, da ni bilo treba začeti formalnega postopka preiskave. Dodaja, da je Direktivo 92/81 nadomestila Direktiva 2003/96, tako da ni bilo predmeta, glede katerega bi bilo treba uvesti formalni postopek preiskave.
- 96 Svet v utemeljitev tega, da se ureditev in postopek nadzora državnih pomoči iz členov 87 in 89 ES za ta primer ne uporabljata, navaja tri trditve. Prvič, te določbe naj ne bi veljale za ukrepe, ki jih sprejme zakonodajalec Skupnosti, razen če ta odloči drugačne. Pooblastila, ki jih člen 88 ES daje Komisiji, naj ji ne bi dopuščala, da za veljavno določbo Skupnosti razglasi, da se ne uporablja.

97 Drugič, sporne oprostitve ni mogoče šteti za državno pomoč, saj glede na svoj namen in splošno shemo ne teži k ustvarjanju prednosti, ki bi za državo pomenila dodatno breme.

98 Tretjič, Svet opozarja, da ima, čeprav bi bilo treba sporno oprostitve šteti za državno pomoč, pooblastilo, da določenih kategorij pomoči ne podvrže izpolnjevanju zahtev iz postopka nadzora njihove združljivosti s skupnim trgom. Nepogojnost sporne določbe pa kaže na to, da je zakonodajalec Skupnosti v tem primeru želel ravno izključiti možnost takega nadzora.

Presoja Sodišča prve stopnje

99 Člen 87(1) ES za nezdružljivo s skupnim trgom razglša vsako pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršno koli pomoč iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, ker prizadene trgovino med državami članicami.

100 Ta določba tako velja za odločitve držav članic, s katerimi te zaradi lastnih ekonomskih ali socialnih ciljev z enostranskimi in neodvisnimi odločitvami podjetjem ali drugim pravnim subjektom dajo na voljo sredstva ali jim dajo prednosti, katerih namen je spodbujanje doseganja zasledovanih socialnih in ekonomskih ciljev (sodba Sodišča z dne 27. marca 1980 v zadevi Amministrazione delle finanze dello Stato proti Denkavit italiana, 61/79, Recueil, str. 1205, točka 31).

101 Iz tega sledi, da je zato, da se prednosti lahko opredelijo kot pomoči v smislu člena 87(1) ES, zlasti potrebno, da se jih pripiše državi (glej sodbo Francija proti Komisiji, točka 92 zgoraj, točka 24, in navedeno sodno prakso).

102 To v tem primeru ni podano. Člen 4(1), točka 3(a), MinöStG uveljavlja člen 8(1)(b) Direktive 92/81. Ta določba pa, kot je Sodišče že razsodilo, državam članicam nalaga jasno in natančno določeno obveznost, da z usklajeno trošarino ne obdavčijo goriva, ki se uporablja za komercialno zračno plovbo (sodba Braathens, točka 69 zgoraj, točke od 30 do 32). S prenosom oprostitve v nacionalno pravo države članice v skladu z obveznostmi, ki izhajajo iz Pogodbe, zgolj izvajajo določbe Skupnosti. Iz tega sledi, da zadevne določbe ni mogoče prisoditi Zvezni republiki Nemčiji, ampak dejansko izhaja iz akta zakonodajalca Skupnosti.

103 Tožeča stranka poudarja, da je bila oprostitvev dodeljena iz državnih sredstev. Vendar se pripisovanje državne pomoči državi razlikuje od vprašanja, ali je bila pomoč dodeljena iz državnih sredstev. Iz sodne prakse dejansko izhaja, da gre za ločena in kumulativna pogoja (sodba Francija proti Komisiji, točka 92 zgoraj, točka 24).

104 Iz zgoraj navedenega izhaja, da določeni bistveni pogoji za uporabo člena 87 ES niso izpolnjeni, zaradi česar je Komisija pravilno ugotovila, da za zadevno oprostitvev ta člen ne velja.

105 V nasprotju z navedbami tožeče stranke polje proste presoje, ki je pridržano državam članicam z uvodno formulacijo člena 8(1) Direktive 92/81, v katerem je navedeno, da države članice odobrijo oprostitev „pod pogoji, ki jih določijo za zagotovitev pravilne in enostavne uporabe takih oprostitev in za preprečevanje izmikanj, davčnih utaj ali zlorab“, velja zgolj za določitev pogojev za izvajanje določene oprostitve in zaradi njega ni vprašljiva nepogojnost obveznosti oprostitve, ki je določena v tej določbi (sodba Braathens, točka 69 zgoraj, točka 31).

106 Glede trditve tožeče stranke, da bi se na podlagi člena 8(2)(c) Direktive 92/81 Zvezna republika Nemčija lahko izognila izkrivljanju konkurence z razširitvijo oprostitve na vlake za visoke hitrosti, zadošča ugotovitev, da so države članice ravnale popolnoma pravilno, če so prenesle zavezujoče določbe Direktive in niso uporabile možnosti za razširitev oprostitve.

107 Poleg tega se tožeča stranka sklicuje na to, da se člen 8(1)(b) Direktive 92/81 ne uporablja. Po eni strani vztraja pri dejstvu, da oprostitev plačila trošarin za letalsko gorivo, ki jo določa ta določba, v skladu z načelom primarnosti ni združljiva s členom 87 ES in se torej v sedanji obliki ne uporablja. Če bi namreč Svet želel izključiti uporabo člena 87 ES, bi moral Direktivo opreti ne le na člen 93 ES, ampak tudi na druge člene Pogodbe (glej točko 79 zgoraj). Po drugi strani tožeča stranka zatrjuje, da se člen 8(1)(b) Direktive 92/81 ne uporablja, ker naj ne bi bil več zaobsežen s pooblastilom iz člena 93 ES. Navaja, da si letalske družbe in operaterji vlakov za visoke hitrosti zdaj močno konkurirajo in da zato zadevna oprostitev ne pripelje do vzpostavitve notranjega trga, ampak nasprotno, do hudega izkrivljanje konkurence (glej točko 85 zgoraj).

- 108 Tudi ob predpostavki, da bi tožeča stranka glede člena 8(1)(b) Direktive 92/81 uveljavljala ugovor nezakonnosti, ta ugovor ne izhaja iz njenih pisanj. Tožeča stranka je v stališčih glede intervencije Sveta pojasnila zlasti to, da je njen bistveni argument, da člen 8(1)(b) Direktive 92/81 Komisiji ne more preprečiti, da v okviru postopkov glede državnih pomoči preišče zadevno oprostitev.
- 109 V vsakem primeru pa trditev tožeče stranke glede neuporabljivosti člena 8(1)(b) Direktive 92/81 ni mogoče sprejeti.
- 110 Glede njene trditve, da se ta določba ne uporablja zato, ker je z njo kršen člen 87 ES, zadošča ugotovitev, da se ta člen, kot izhaja iz točke 104 zgoraj, za ta primer ne uporablja.
- 111 Glede trditve, ki se nanaša na člen 93 ES, je treba opozoriti, da je Direktivo 92/81 Svet sprejel soglasno na podlagi tega člena, z namenom uskladitve trošarinskih struktur za mineralna olja. Oprostitev iz člena 8(1)(b) Direktive 92/81 je izhajala iz določb mednarodnega prava, ki predvidevajo davčno oprostitev za letalsko gorivo. Tožeča stranka v tožbi sama priznava, da je bil člen 8(1)(b) Direktive 92/81 ob njenem sprejemanju potreben zato, da ne bi bila izkrivljena konkurenca med različnimi letalskimi družbami držav članic ter med temi in gospodarskimi subjekti iz tretjih držav (glej točko 85 zgoraj).
- 112 Tudi če se tožeča stranka upravičeno sklicuje na to, da je po sprejetju Direktive 92/81 prišlo do novega konkurenčnega razmerja med zračnim in železniškim

prevozom, iz tega ne sledi, da je člen 8(1)(b) Direktive 92/81 postal nezakonit. Zakonodajalec Skupnosti je namreč tisti, ki ob tem, da ima pri izvrševanju pooblastila široko polje proste presoje, pretehta položaj in glede na okoliščine zadeve odloči o smotnosti spremembe veljavnih določb.

- 113 Glede trditve tožeče stranke, ki izhaja iz dejstva, da Komisija in Svet davčne oprostitve iz Direktive 2003/96 natančno preučita glede na ureditev državnih pomoči, je treba poudariti, da člen 14(1)(b) te direktive določa oprostitev, ki velja za „energente, ki so dobavljeni kot gorivo za uporabo v zračnem prometu, razen poletov v zasebne namene“. Vendar iz člena 14(2) te direktive izhaja, da države članice lahko omejijo področje uporabe izjem, določenih v odstavku 1(b) in (c) na mednarodni transport in transport med državami članicami Skupnosti, po drugi strani pa opustijo izjeme, če sklenejo dvostranski sporazum z drugo državo članico. Iz tega sledi, da so ukrepi prenosa člena 14 Direktive 2003/96 ukrepi, pri katerih imajo države članice polje proste presoje, kar pojasnjuje, zakaj je nadzor nad njihovim spoštovanjem določb o državnih pomočeh določen v členu 26(2) te direktive. Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da je tretji tožbeni razlog neutemeljen.
- 114 Nazadnje, prvi in četrti tožbeni razlog temeljita na predpostavki, da je tožeča stranka vložila pritožbo, na podlagi katere bi morala Komisija opraviti temeljito preiskavo. Vendar je Komisija glede na dejstvo, da je bila s členom 4(1) MinöStG zgolj prenesena zavezujoča določba prava Skupnosti (glej točke od 99 do 104 zgoraj), v izpodbijani odločbi upravičeno zavrnila pritožbo, ne da bi jo morala predložiti kolegiju komisarjev in začeti formalni postopek preiskave na podlagi člena 88(2) ES.
- 115 Zato je treba zavrniti prvi, tretji in četrti tožbeni razlog.

Drugi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

Trditve strank

¹¹⁶ Tožeča stranka navaja, da je treba izpodbijano odločbo razglasiti za nično zaradi kršitve obveznosti obrazložitve iz člena 253 ES. Komisija naj bi, kadar gre za odločbo, v kateri je ugotovljeno, da v pritožbah očitane državne pomoči ne obstajajo, morala pritožniku navesti razloge, zaradi katerih dejanski in pravni elementi iz pritožbe ne izkazujejo, da gre za državno pomoč (sodba Sytraval, točka 64).

¹¹⁷ Vendar se v tem primeru iz obrazložitve izpodbijane odločbe ni bilo mogoče seznaniti z razlogi, zaradi katerih pravni in dejanski elementi, ki jih je v pritožbi navedla tožeča stranka, ne izkazujejo obstoja nezakonite državne pomoči.

¹¹⁸ Komisija in Svet se nista opredelila o utemeljitvi tožeče stranke v okviru drugega tožbenega razloga.

Presoja Sodišča prve stopnje

119 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti obrazložitev, ki jo zahteva člen 253 ES, prilagojena naravi zadevnega akta in mora biti v njej jasno in nedvoumno podano sklepanje organa Skupnosti, ki je sporni akt izdal, tako da se lahko zainteresirane stranke seznani z razlogi sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor. Zahteva po obrazložitvi se presoja glede na okoliščine primera, zlasti vsebine akta, narave navedenih razlogov in glede na interes za prejem pojasnil, ki ga imajo lahko naslovniki oziroma druge osebe, ki jih neposredno in posamično zadeva. Vendar se ne zahteva, da se v obrazložitvi navedejo vse upoštevne pravne ali dejanske okoliščine, saj je treba pri vprašanju, ali akt izpolnjuje zahteve člena 253 ES, opraviti presojo ne samo glede na njegovo besedilo, ampak vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (glej sodbo Sytraval, točka 63, in navedeno sodno prakso).

120 V tej zadevi iz izpodbijane odločbe izhaja, da je Komisija zavrnila pritožbo, ker je bila oprostitev, navedena v členu 4(1), točka 3(a), MinöStG prenos Direktive 92/81 in ne poskus dodelitve pomoči (glej točko 11 zgoraj). V nasprotju z navedbami tožeče stranke pa je bila taka obrazložitev, čeprav kratka, dovolj jasna in razumljiva.

121 Drugi tožbeni razlog se zato zavrne kot neutemeljen.

Peti tožbeni razlog: kršitev člena 307 ES in pravil mednarodnega prava

Trditve strank

- ¹²² Tožeča stranka navaja, da je trditev Komisije, da naj bi uporabo določb Skupnosti o državnih pomočeh izključevala Čikaška konvencija o mednarodnem civilnem letalstvu z dne 7. decembra 1944 (Zbirka pogodb Združenih narodov, zvezek 15, str. 295, v nadaljevanju: Čikaška konvencija) in številni dvostranski sporazumi glede zračnega prometa, ki so bili sklenjeni na njeni podlagi, v neskladju z določbami mednarodnega prava in s členom 307 ES.
- ¹²³ Tožeča stranka glede mednarodnega javnega prava trdi, da davčna oprostitvev za letalsko gorivo, ki je določena v mednarodnih sporazumih, v ničemer ne nasprotuje temu, da se oprostitvev, ki temelji na členu 4(1), točka 3(a), MinöStG, šteje za kršitev člena 87(1) ES. V skladu s kolizijskim pravilom iz člena 30 Dunajske konvencije o pravu pogodb z dne 23. maja 1969 (Zbirka pogodb Združenih narodov, zvezek 788, str. 354) naj bi se namreč določbe mednarodnih pogodb, ki so prej sklenjene med državami članicami, uporabljale le, če so skladne s kasnejšimi pogodbenimi obveznostmi, kot so te, ki izhajajo iz njihovega članstva v Evropski skupnosti.
- ¹²⁴ Pravo Skupnosti se v členu 307, prvi pododstavek, ES omejuje na zagotavljanje pravic tretjih držav v skladu z mednarodnim javnim pravom, ne da bi države članice zavezovale k temu, da prevzamejo svoje obveznosti po konvencijah, ki so bile sklenjene pred pogodbami Skupnosti (sodba Sodišča z dne 13. julija 1966 v združenih zadevah Consten in Grundig proti Komisiji EGS, 56/64 in 58/64, Recueil,

str. 430). Zato naj bi se ob koliziji, ker je položaj v tej zadevi v celoti notranje Skupnosten, uporabilo primarno pravo (sodba Sodišča prve stopnje z dne 10. julija 1991 v zadevi RTE proti Komisiji, T-69/89, Recueil, str. II-485, točka 103). Zato naj glede na člen 307 ES niti Čikaška konvencija niti mednarodni dvostranski sporazumi na njeni podlagi ne bi preprečevali uporabe določb prava Skupnosti, ki urejajo državne pomoči za člen 4(1), točka 3(a), MinöStG. Poleg tega naj bi Komisija večkrat ugotovila, da Čikaška konvencija ni zavezujoča za notranje Skupnostne položaje.

- ¹²⁵ Komisija in Svet se ne opredeljujeta glede trditev, ki ji tožeča stranka navaja v utemeljitvi petega tožbenega razloga.

Presoja Sodišča prve stopnje

- ¹²⁶ Ta tožbeni razlog je neupoštevten. Izpodbijana odločba temelji na dejstvu, da člen 4(1), točka 3(a), MinöStG ne krši pravil Skupnosti o državnih pomočeh, saj v tem primeru ni državnega ukrepa (glej točko 11 zgoraj). Zato Komisija ni uporabila določb Pogodbe o državnih pomočeh.

- ¹²⁷ Tako v nasprotju s posrednim nakazovanjem tožeče stranke izpodbijana odločba v ničemer ne temelji na mednarodnem pravu. Komisija se nikakor ni sklicevala na mednarodno pravo za utemeljevanje neuporabe določb o državnih pomočeh. Na mednarodno pravo se je sklicevala samo, da je pojasnila kontekst zadevne oprostitve, in zato, da je zatrdila, da je bila Direktiva 92/81 skladna z mednarodno prakso (glej točko 11 zgoraj).

128 Na to ugotovitev ne more vplivati dejstvo, da je Komisija v izpodbijani odločbi zgolj dodala, da je bila Direktiva 92/81 „v skladu z mednarodno prakso, ki temelji na politikah [ICAO] v okviru [Čikaške konvencije].“

129 Iz tega sledi, da je peti tožbeni razlog neutemeljen.

Šesti tožbeni razlog: kršitev načela enakega obravnavanja

Trditve strank

130 Tožeča stranka opozarja, da načelo enakega obravnavanja prepoveduje, da se primerljive situacije obravnavajo različno, razen če je takšna obravnava objektivno utemeljena (sodba Sodišča z dne 13. aprila 2000 v zadevi Karlsson in drugi, C-292/97, Recueil, str. I-2737, točka 39; glej tudi sodbo van Landschoot proti Meri, točka 77 zgoraj, točka 9).

131 Vendar naj bi v tem primeru davčna oprostitvev za letalsko gorivo, ki temelji na členu 8(1)(b) Direktive 92/81 in na normi, ki v nacionalno pravo prenaša to določbo, to je člen 4(1), točka 3(a), MinöStG, povzročila neenako obravnavanje tožeče stranke in letalskih družb, ki opravljajo prevoze na notranjih nemških povezavah. Ker naj bi tožeča stranka in letalske družbe na notranjih prevozi v Nemčiji ponujale storitev, ki je za uporabnike nadomestljiva, naj bi bile v primerljivem položaju. Tožeča stranka glede tega vztraja pri konkurenci med letali in železnico, zlasti vlaki za visoke hitrosti. Rezultat diskriminatorne obravnave tožeče stranke glede na letalske družbe, ki opravljajo prevoze na notranjih povezavah, naj bi bil torej to, da so samo slednje

družbe oproščene trošarine za mineralna olja. To različno obravnavanje naj ne bi bilo objektivno utemeljeno. Poleg tega naj bi neutemeljeno diskriminacijo izrecno priznale institucije.

132 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj odpravi to diskriminacijo, tako da smiselno uporabi člen 231, drugi pododstavek, ES (sodba Van Landschoot proti Meri, točka 77 zgoraj). Tak pristop naj bi zlasti omogočil, da se davčna oprostitve ne uporablja za letalske družbe, ki tožeči stranki neposredno konkurirajo.

133 Sodišče naj bi v sodbi z dne 13. julija 2000 v zadevi *Idéal tourisme* (C-36/99, Recueil, str. I-6049) odločilo, da države članice, da bi se izognile neenakemu obravnavanju, lahko obdavčijo letalski prevoz (točka 33). Poleg tega naj bi v tem primeru neenako obravnavanje mogoče odpraviti tudi z oprostitvijo za vlake za visoke hitrosti.

134 Komisija se ni opredelila o trditvah, ki jih tožeča stranka navaja v okviru tega tožbenega razloga.

135 Svet meni, da se tožeča stranka opira na napačno predpostavko, in sicer da sta železniški in letalski prevoz, ker si potencialno konkurirata, primerljiva in ju je treba enako obravnavati.

136 Svet navaja, da je kot zakonodajalec presodil, da je treba glede na posebnosti letalskega prevoza oprostiti gorivo za zračno plovbo razen za zasebne namene. Pri nadzoru nad širokim poljem proste presoje zakonodajalca se mora Sodišče prve stopnje omejiti na preizkus, ali je podana očitna kršitev ali zloraba pooblastil

oziroma ali je zadevni organ očitno prekoračil meje svojega pooblastila za odločanje po prostem preudarku. Tožeča stranka v ničemer ne pojasni, zakaj naj bi Svet pri izvrševanju pooblastila za odločanje po prostem preudarku ravnal očitno neprimerno.

Presoja Sodišča prve stopnje

¹³⁷ Iz sodne prakse izhaja, da načelo enakega obravnavanja prepoveduje različno obravnavanje primerljivih položajev, ki določene subjekte postavlja v manj ugoden položaj kot druge, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (sodba Karlsson in drugi, točka 130 zgoraj, točka 39; sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. marca 2003 v združenih zadevah Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen proti Komisiji, T-228/99 in T-233/99, Recueil, str. II-435, točka 272).

¹³⁸ Sodišče prve stopnje meni, da načelo enakega obravnavanja v tem primeru ni bilo kršeno, ker se položaj podjetij za zračni prevoz očitno razlikuje od položaja podjetij za železniški prevoz. Glede značilnosti opravljanja, strukture stroškov in predpisov, ki zanje veljajo, se storitve zračnega oziroma železniškega prevoza močno razlikujejo in niso primerljive v smislu načela enakega obravnavanja.

¹³⁹ Sodišče prve stopnje v vsakem primeru meni, da je neenako obravnavanje, zaradi široke diskrecije glede objektivne utemeljitve morebitnega drugačnega obravnavanja, v tem primeru objektivno utemeljeno (sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 1997 v zadevi Oleifici Italiani proti Komisiji, T-267/94, Recueil, str. II-1239, točka 47). Ob upoštevanju mednarodne prakse oprostitve trošarin za letalsko gorivo, ki jo določajo Čikaška konvencija in dvostranski sporazumi med državami, bi bila namreč konkurenca med Skupnostnimi izvajalci zračnega prevoza in izvajalci iz

tretjih držav izkrivljena, če bi zakonodajalec Skupnosti za to gorivo enostransko naložil plačilo trošarin. Zato je bila oprostitve iz člena 8(1)(b) Direktive objektivno utemeljena.

140 Tudi šesti tožbeni razlog se torej zavrne kot neutemeljen.

141 Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

142 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka ni uspela, zato se ji v skladu s predlogom Komisije naloži plačilo stroškov.

143 Svet v skladu s členom 87(4), prvi pododstavek, Poslovnika nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (prvi razširjeni senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Tožeči stranki se naloži plačilo stroškov.**
- 3. Svet nosi svoje stroške.**

Vesterdorf

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Trstenjak

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 5. aprila 2006.

Sodni tajnik

Predsednik

E. Coulon

B. Vesterdorf